

SLÄKTFORSKNING UTOMLANDS

Många svenskar har rötter utomlands och det är naturligt att forskning sker i utländska arkiv och andra källor. Bättre språkkunskaper har gjort att kretsen av personer som släktforskar utom landet vidgats. Dessa rader är skrivna efter en nyligen företagen forskarresa utomlands. I en särskild artikel har jag beskrivit mina samlade erfarenheter av släktforskning utom Sverige. Här följer några synpunkter. Det är redaktionens förhoppning att läsarna blir stimulerade att lämna synpunkter på ämnet.

Släktforskning utomlands har behandlats i några notiser i GF-aktuellt, t ex i nr 83 och 84 om möjligheterna att genom förmedling av nya genealogiska föreningar eller deras medlemmar forska i Polen och Tjeckoslovakien och i nr 90 om släktforskning i Frankrike. Tidigare har Swen Rambe skrivit en artikel i ämnet i GF:s jubileumsskrift 1933-1983 och tidigare av samma författare i Släkt och Hävd 1978 sid. 60-64. Detta som exempel. Jag vill också nämna Martin Bratts artikel i VSGF-bladet 1990:4 om ett besök i statsarkivet i Simancas i Spanien.

Om jag bortser från arkiven i övriga Norden är forskning utomlands omgärdade av vissa formaliteter, i allmänhet – som i Tyskland – dock inskränkta till att man skall förete sitt pass. I Polen krävdes före den politiska omvälvningen för några år sedan utöver företeende av pass bl a tillstånd från högre ort för att få en kopia av en arkivhandling, ett formellt krav som dock inte hölls på särskilt hårt. Av notisen om släktforskning i Frankrike – se ovan – framgår vilka utomordentligt

forts nästa sid

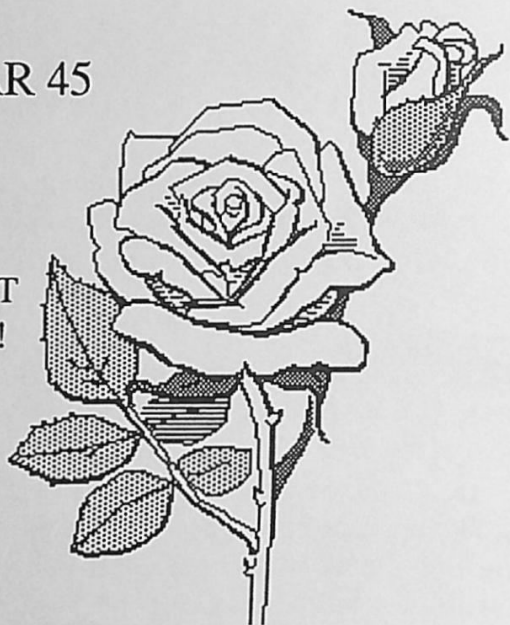
rigorösa regler som där uppges gälla. Det skulle vara intressant höra om någon annan än den anonyme författaren till denna notis har samma erfarenheter av forskning i Frankrike. Om så är fallet bör Sverige som en av sina första motioner i EG begära lättnad i dessa regler!

Det är fö min förhoppning att de som forskat utomlands redovisar sina erfarenheter i VSGF:bladet (se ovan i början av denna spalt!). Välkomna med inlägg!

JvS

VSGF BLIR I ÅR 45 ÅR!

VIK DEN 15
NOVEMBER FÖR ATT
HYLLA JUBILAREN!

VÄSTRA SVERIGES GENEALOGISKA FÖRENING

Expedition: Postg. 4, 411 13 GÖTEBORG, Tel. 031-13 12 26 (torsd. kl 11-14).

Postgiro 24 23 85-3

Ordf. Johan von Sydow, Fagerängsg. 3, 412 70 GÖTEBORG, tel. 031-40 69 27

Sekr. Elisabeth Dahl, S. Annebergsv. 4, 433 34 PARTILLE, tel. 031-36 43 66

Redaktion: Johan von Sydow (adress se ovan) och Per Liljeström, Vänskapen 3E,
443 34 Lerum tel 0302-131 91, arb 0302-501 66

vi möts

MEDLEM!

DU tänker väl på att det är DU som är föreningen.
Utan DIG blir det ingen verksamhet!

HÖSTEN 1991

FREDAGEN DEN 15 NOVEMBER KL 19 i Göta Coldinu-Orden,
Bellmansgatan 7-9 i Göteborg. Årsmöte, föredrag och jubileums-
middag (föreningen är 45 år i år) enligt kallelse på särskilt kort.

LÖRDAGEN DEN 7 DECEMBER KL 10 i föreningens lokal,
Postgatan 4, i Göteborg. Anbytarträff, se särskild notis på annan
plats i detta nummer av VSGF-bladet!

VÅREN 1992

Aktiviteterna under våren 1992 börjar med ett möte i Mariagården,
L. Stampgatan, i Göteborg den 20 februari kl 19 (prel.), då museilek-
tor Per Gösta Rinsell kommer att tala om "Gamla Göteborgssläkter".

ANMÄLAN om deltagande, inkl. förtäring, senast under veckan före resp. möte
till Stina Börjesson, tel. 031-25 75 55, Johan von Sydow, tel. 031-40 69 27 eller
till VSGF:s exp., torsdagar kl 10-14 eller 17-19, tel 031-13 12 26.

VÄL MÖTT! TAG GÄRNA MED GÄSTER!

FRÅN VISKAFORS TILL BORÅS, GÖTEBORG OCH LUND.

Släktkrönika av Brita Söderberg

Av denna flitiga författarinna med många släktkrönikor bakom sig har nu utgivits denna bok, som berör ett stort antal släkter med västsvensk anknytning. Utgångspunkt för krönikan är brukspatronen på Viskafors bruk i Kinnarumma socken i Västergötland Johan Gustaf Lindberg och hans hustru Gustava Engborg. Lindberg (1789-1838) skrev dagböcker och minnesanteckningar och med stöd av dessa och av en enskild brevsamling har Brita Söderberg beskrivit familjen Lindbergs tid på Viskafors samt barnens och andra ättlingars öden. Detta har resulterat i mer eller mindre utförliga beskrivningar av – utöver släkterna Lindberg och Engborg – släkterna Bergh, Frisell, Gibson, Nordenfelt, Petre, von Stahl, Uggla, Waern och Waldenström. Gods och gårdar, där släktmedlemmarna bott, har också beskrivits. Dessa ger en god bild av livet i fest och vardag i gångna tider.

Vid närmare läsning av släktbeskrivningarna framgår bl a att uppgifterna om de beskrivna personerna lämnats enligt ett visst system men med flera avsteg. Särskilda släkttabläer finns för att underlätta släktsammanhangen för läsaren. Jag är inte övertygad om att de helt motsvarar sitt ändamål. I något fall (s. 82, släkten Frisell) saknas t ex ett mellanled. De uppgivna personernas data är regelmässigt mycket knapphändiga, ofta nog har endast vigselåret angivits, i vissa fall inte ens detta. Och, vilket är mer anmärkningsvärt, rena felaktigheter förekommer. Vid redovisningen av släkten Waern står ättlingarna till brukspatronen Carl Fredrik Waern i felaktig ord-

ning – jag syftar då inte på någon särskild släkttablå där "oordningen" fått sin förklaring av författarinnan – och Hakon Waern, som utgivit boken "Släkten Waern", har inte förunnats något årtal alls. Beträffande släkten Nordenfelt har felaktigt nämnts att Johan N. (1715-1765) kom i besittning av Björneborgs bruk i Värmland (som släkten N. därefter hade i närmare 200 år) genom sin hustru Regina Gråsten. Det rätta förhållandet är emellertid att Björneborg kom i släktens ägo genom nämnde Johan N:s farbrors hustru Anna (Ankien) Ekebon (Se bl a "Björneborgs Bruk" av Hans Lennart Lundh, Göteborg 1959, s. 45 o f.) En annan felaktig uppgift berörande denna släkt: Ulrika Hessles (gift med Enar Jonas N.) fader var inte landshövding i Borås(!) utan häradshövding i Marks, Vedens och Bollebygds domsaga. Ett annat geografiskt misstag är uppgiften på s. 124-125 att Adolfsfors och Lennartsfors är olika namn på ett och samma bruk. Adolfsfors bruk ligger i Köla socken norr om Arvika och Lennartsfors i Trankils socken nära Dalsland. Och en göteborgare reagerar säkerligen också negativt inför uppgiften på s. 101 att Ö. Hamngatan 24 i Göteborg ligger "snett emot" Lilla Torget. En uppgift som berör anmäla-rens släkt är den på s. 155 och 157 att brevskriverskan i fråga hette Stangenberg i efternamn efter ingången äktenskap. Men nämnda Thilda (dopnamnet var Mathilda) var aldrig gift. Kanske störs läsaren också av att vissa personer omnämnts och deras namn stavats på annat sätt än som är gängse bruk. Ett exempel härpå är att en av de aderton i svenska akademien, fil. heders-

doktor Gustaf Hellström omnämns som författaren Erik Gustav Hellström, ett för de flesta okänt namn.

Även om dessa och andra kritiska anmärkningar kan göras förtar detta ej helhetsintrycket av boken. Denna innehåller många

intressanta person- och kulturhistoriska uppgifter och är därför ett gott komplement till tidigare släktkrönikor av Brita Söderberg. Boken är illustrerad samt har en källförteckning och personregister.

Johan von Sydow

SYSTEMATISERADE ADELSVAPEN

Boken Jan Raneke: Svensk adels heraldik med Klingspors vapenbok. Malmö 1990, Corona. 499 s. ill. ISBN 91-564-0966-4. Ordinarie pris ca 1.200 kr (helklotband).

I motsats till den belgiska, brittiska och spanska adeln är den svenska ett slutet helt, som ej längre kan nyrekryteras, även om riddarhusets ättbestånd under vissa omständigheter alltjämt kan kompletteras såsom skett på 1900-talet med nyadlade Hedin och fyra 1600-talsätter.

Föreliggande arbete av den flitige dr Raneke, som tidigare bl a samlat och systematiserat medeltidsfrälsets vapen, bygger till stor del på riksheraldikern C. A. Klingspors drygt 100-åriga vapenbok, men är närmast efter dansk förebild uppställd systematiskt för att efter vapnets innehåll ett okänt vapen snabbt skall kunna identifieras. Detta går ju ej med en alfabetisk eller kronologisk – dvs efter introduktionsnummer – ordning, den gängse principen. Trots sitt höga pris blir boken därmed ett värdefullt hjälpmedel för museifolk samt andra forskare och samlare, på inalles 499 sidor.

134 av dessa ägnas en bred kulturhistorisk skildring av adelsvapen med omgivande institutioner, ex libris, inventarier, kyrkor, byggnader mm. Framlidne dr Sigurd Wallins omtryckta bidrag var dock icke ett föredrag vid en kongress, vari denne ej deltog, utan en vägledning till Nordiska museets samtida utställning. Missuppfatt-

ningen om Klingspors preussiska "friherrevärdighet" upprepas, fastän frågan klarlagts i Svenskt biografiskt lexikon, och en hans konstnärlige medarbetare har sammanblandats med en namne, den helt civile ämbetsmannen och zoologen d' Ailly! Dateringen av den förste greve Liljencrantz porträtt – ej senare än 1809! – faller platt till marken, eftersom resonemanget utgår från serafimerkedjan fastän han bär Nordstjärneordens kommendörskedja med kraschan.

Katalogdelen synes alltför slaviskt följa Klingspor utan beaktande av nyvunna rön, t ex beträffande det gåtfulla Knorringvapnet. Hedin placeras helt osystematiserat sist i boken och det 1974 av Kungl. Maj:t för den 1810 adlade ätten Malm fastställda vapnet saknas desslikes, liksom von Hennigs (ej "Hennings") som fått en upprepning av det af Hasselgrenska vapnet på samma sida. Vålasläkten är bättre känd under namnet Ekestubbe, men vägrades 1971 introduktionstillstånd av Kungl. Maj:t. Ej heller svensk adel äro t ex de Mornay, von Horn, "Lars Olofssons adel. ätt" och Triewald i motsats till saknade von Heideken.

Måhända kan den genealogiska informationen synas sekundär i sammanhanget,

men den 1971 introducerade ätten nr 2348 heter von Rosen af Kardina, åtminstone friherrinnor Delwig leva ännu i Moskva, von Gerstenberg i Danmark och von Cräutlein ännu på 1960-talet i Finland, medan livmedikus von Hakens i Stralsund efter-släkt är outhärdad. Konsekvens borde dock bättre ha iakttagits.

Lös anknytning till "svensk adelsheraldik" ha väl ändå de av utländska makter fastställda vapnen för vissa expatrierade ättlingar? Den 1957 i Sydafrika utdöda baronetätten Stockenström var icke ens

svensk adel, medan däremot saknas såväl Sir John Michael de Robeck, Baronet (friherre Fock) som belgiska baronerna de Mevius, svensk adel 1665, ävensom furstar-na von Hessenstein och Putbus, de enda svenska av sitt slag.

En varsam modernisering hade således varit välgörande, men en total nyritning med Ranekes drivna tuschpenna tyvärr orealistisk. Trots påtalade brister i den vetenskapliga akribin (noggrannheten) bör verkets användbarhet likväl ej förringas.

Leif Pålsson

HUR LÅNGT TILLBAKS HAR DU KOMMIT?

Hur många släktforskare har inte fått den frågan? Svaret har kanske blivit ett årtal. Blev det 1650 får man en klapp på axeln. Blev svaret någon gång på 1700-talet får släktforskaren en förstående blick: "Det var väl skrivstilen som hindrade dig att gå längre?"

Men släktforskning skall inte bara vara en jakt på människor, deras namn, födelse- och dödsår. Man skall inte stanna i kyrkböckerna även om husförhörslängderna kan ge en och annan intressant uppgift. Det finns också något som kallas alternativa källor.

Med kyrkböckerna (ministerialböckerna) når man på djupet. De alternativa källorna för fram forskningen på bredden. Alternativa källor är domböcker med tillhörande småprotokoll, domkapitel-protokoll, länsstyrelsearkiven med en massa underrubriker, sockenprotokoll, brevsamlingar och inte att förglömma, pressen. Ja, uppräkningsen kan bli oändlig, det gäller att ha litet fantasi.

Ur min egen forskning tar jag ett par exempel.

Min morfars farfar hade sju söner och fem döttrar. Alla levde under 1800-talets

första hälft. Om de tre döttrar som nådde vuxen ålder kan jag blott med beklagande konstatera att jag vet alltför litet, ty den tidens kvinnor profilerade sig sällan i offentliga handlingar, men det har funnits brev om dem.

De sju sönerna fick alla akademisk utbildning – en ovanlig bedrift av deras fader kronolänsmannen. Fem blev präster och kan därför lätt följas i herdaminen och domkapitlets protokoll, en son blev läkare och en annan jurist.

En av prästerna och juristen lyckades mindre väl i livet. Prästen föll i onåd hos biskopen och fick aldrig någon fast tjänst. Han blev en följetong i domkapitlets protokoll. Om juristen berättar Göta hovrätts arkiv att han antogs som auskultant och sedan hade kortvariga förordnanden som ordförande i kämnersrätt och vid ett par rannsakingar. Sedan har han fallit i glömska. Läkaren, som lyckades väl i sin gärning, gick bort i förtid, Sundhetskollegiets protokoll berättar om honom och han är även dokumenterad i en bok.

Vad som nu sagts om alternativa källor gäller i första rummet personer som genom

sitt yrke skaffat sig en ställning i samhället och därigenom uppmärksammas. Men även gemene man har kunnat profilera sig och genom domböcker och sockenprotokoll kan man få fram en hel del.

Stanna därför inte kvar i kyrkböckerna utan begagna de alternativa källorna. Där hittar du detaljerna. Särskilt vill jag rekommendera

studiet i privata brevsamlingar. Brevskrivandet blir numera allt sällsyntare (man telefonerar i stället) så det gäller att ta till vara vad som finns. Om hundra år har gamla brev stigit i värde.

Martin Bratt

SLÄKTFORSKNING I TYSKLAND

Eftersom jag tillhör en släkt med utländskt ursprung är det naturligt att jag anlitat arkiv och andra källor som utlandet kunnat erbjuda för att försöka utforska släktens äldsta generationer. Jag har bl a forskat i Tyskland och Polen och jag ska i några artiklar redogöra för mina erfarenheter av dessa forskningar, som började för omkring 25 år sedan och som också har några purfäriska inslag. I denna första artikel ska jag beskriva mina forskningar i Tyskland.

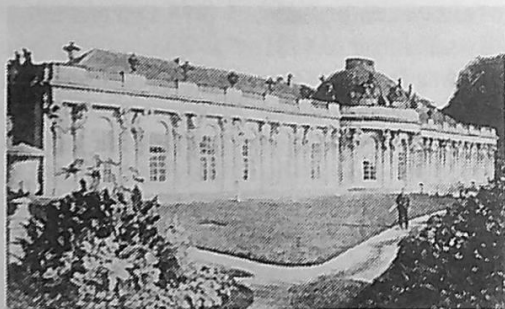
Jag har haft förbindelse med flera tyska arkiv, både före 1990 i de båda tyska staterna, och har besökt några av dem. Min första kontakt hade jag med det lilla Staatliches Archivlager i Göttingen i dåvarande Väst-Tyskland. Jag hade under en tid skriftväxlat med arkivet, då jag fått reda på att arkivalier från Ost-Preussen förvarades där. Mitt ärende var att forska efter handlingar som skulle kunna belysa omständigheterna vid tillkomsten av ett för släkten viktigt dokument, utfärdat av den lilla ostpreussiska staden Johannsburg 1767. Jag kom dit en dag i början av maj 1975. Arkivet var inrymt i en mindre villa. Arkivbeståndet var inte stort, det rörde sig om arkivhandlingar som räddats västerut då kriget drog fram. Det fanns en del handlingar från stadsrätten i Johannsburg, dock inte 1767 års. Jag passade på att leta efter annat som rörde personer med mitt släktnamn – det har funnits och finns många olika släkter (von) Sydow i Tyskland. Alla notiser ur länsakterna som gällde personer i dessa släkter fanns samlade i en liten pärm, som var värdefull för mig då

dessa personer kan vara besläktade med mig. I arkivet fanns också delar av tyska ordens arkiv från 1400-talet och framåt. Jag hade stor behållning av detta besök. Formaliteterna för att få tillträde till arkivet var få och jag kunde ostört göra mina efterforskningar; den enda person jag såg i arkivet var arkivdirektören, dr Koeppen, numera avliden. Arkivet är sedan 1979 överfört till Geheimes Staatsarchiv i Berlin-Dahlem i förutvarande Väst-Berlin.

I september i år besökte jag Geheimes Staatsarchiv för andra gången. (Jag har inte kvar några anteckningar från besöket där 1975, tydligen fick jag då inte fram något av intresse.) När jag nu kom till arkivet, en fredag, fick jag av den jourhavande tjänstemannen beskedet att en genealog inte hade något att hämta ur arkivet; jag rekommenderades att återkomma en tisdag och då besöka den kända heraldiskt-genealogiska föreningen "Herolds" bibliotek och arkiv, inrymt i samma hus som Geheimes Staatsarchiv. Jag skulle dock inte stanna till tisdagen och begärde att få se arkivets be-

ståndsöversikt. Samtidigt upplystes jag om att det lilla arkiv i Göttingen som jag besökt flyttats till Staatsarchiv. Dessa båda omständigheter gjorde att jag på kort tid lyckades inte bara övertyga arkivpersonalen om att det nog fanns en del material som en släktforskare kunde ha användning av utan också på kort tid få fram en mapp med förteckning över innehållet i just det arkiv som jag ville ta del av! Sedan var det bara att beställa kopior av de handlingar jag ville ha. Jag fick också tillfälle att samtala med en kvinnlig arkivarie i de högre graderna. Av henne fick jag bl a besked om hur spridda arkivalier kan vara i Tyskland, en naturlig följd av den nu till historien förpassade delningen av Tyskland, och att viss verksamhet pågår att få en enhetligare arkivorganisation. I detta sammanhang vill jag hänvisa till den "Wegweiser" över vilka arkiv som finns i Öst-Europa och i f v Östtyskland. Av denna framgår att arkivalier berörande flera förutvarande tyska småstater (Väst-Preussen, Posen och Öst-Brandenburg) finns i både Geheimes Staatsarchiv och i Deutsches Zentralarchiv i Potsdam, numera Staatsarchiv Potsdam. - Jag besökte denna gång också sistnämnda arkiv. Efter att först ha besökt Deutsches Zentralarchiv, inrymt i en förutvarande förvaltningsbyggnad för DDR, vid Berliner Strasse i Potsdam, och där upplysts om att arkivsamlingarna nu

finns i det sk Orangeriet vid det kända slottet Sanssouci i Potsdam, begav jag mig till detta. Det var det första "östtyska" arkiv jag besökt och det var en upplevelse, väl värd mödan att ta sig dit (det var en varm dag). Före återföreningen av de tyska staterna 1990 var ett besök på ett östtyskt arkiv praktiskt taget omöjligt för en västtysk och för personer av annan nationalitet omgärdat av så många formaliteter att man drog sig för att ens försöka göra detta. Nu var restriktionerna borta och det enda jag gjorde för att komma in på arkivet var att visa upp mitt pass. Forskarsalen i arkivet hade ett 20-tal platser, varav hälften var besatta. Arkivpersonalen var mycket välvilligt inställd till de besökande. En bestandsöversikt i två delar gav besked om att arkivets upptagningsområde utgöres av inte bara det gamla DDR utan också av de gamla tyska delstater som nu tillhör Polen. Vissa undantag från denna huvudregel finns dock. Sålunda är arkivalier berörande Pommern (Vor- och Hinter-), som jag är särskilt intresserad av att ta del av, förvarade i Geheimes Staatsarchiv i Berlin-Dahlem. Detta visar – och det framgår av "Wegweiser", som jag nämnt här ovan, – att man bör vara noga insatt i vilka områden arkivet omfattar innan man besöker ett tyskt arkiv. – Beträffande genealogiska uppgifter hänvisades jag inledningsvis till Zentralstelle für Genealogie i Leipzig

SLOTTET SANS-SOUCI I POTSDAM

men då jag inte avsåg att åka till Leipzig begärde jag och fick fram mappar av genealogiskt intresse som jag fann omnämnda i beståndsoversikten. Det visade sig, som jag misstänkte, att trots vad som påstått åtskilligt för en släktforskare värdefullt material fanns i Staatsarchiv Potsdam. Att i övrigt redogöra för vad som fanns i arkivet låter sig inte göra inom ramen för denna artikel. Huvuddelen av arkivbeståndet var domstolarnas och myndigheternas – dock ej de kyrkliga – arkiv. Vissa register finns, dock inte i den omfattning som vi är bortskämda med på Göteborgs landsarkiv. De volymer jag begärde kom fram på mycket kort tid och jag blev, som jag sagt, mycket väl bemött.

Detta om mina besök i tyska arkiv.

Vad angår kyrkoböcker har jag haft god kontakt med flera pastorsexpeditioner – Pfarrämter – eller, mer centralt, Kirchenbuchstelle der Evangelischen Kirche der Union i Berlin. Föreningen "Arbeitsgemeinschaft ostdeutscher Familienforscher e. V." lämnar upplysning om beståndet av mikrofilmade kyrkböcker. Rent allmänt kan sägas att filmningen av tyska kyrkböcker inte tillåts i samma omfattning som i Sverige, enligt vad jag inhämtat.

Utöver de arkiv jag besökt har jag haft god skriftlig kontakt med Staatsarchiv i Greifswald, som ligger i f v Öst-Tyskland.

Av de bibliotek jag haft anledning att tillskriva kan jag nämna Deutsche Staatsbibliothek i f v Öst-Berlin.

Slutligen har jag haft skriftlig kontakt med – utöver ett antal privatpersoner – några av de i GF:s jubileumsskrift 1983 omnämnda genealogiska föreningarna i Tyskland, Zentralstelle für Personen- und Familiengeschichte und die Stiftung Zentralstelle zu Berlin och Schleswig-Holsteinische Gesellschaft für Familienforschung und Wappenkunde e. V. i Kiel. Den förstnämnda föreningen ger ut tidskriften "Familiengeschichtliche Blättern und Mitteilungen" och med föreningens företrädare, dr Herbert Spruth och Rolf Köhler har jag haft givande skriftväxling.

En motsvarighet till forskarförteckningar, som ju numera nästan varenda svensk släktforskarförening utgivit, finns i Tyskland i Die Ahnenlisten-Kartei, som utgivits på förlaget Degener & Co i Neustadt an der Aisch, ett förlag som publicerat åtskilliga genealogiska skrifter genom åren. Ahnenlisten-Kartei rekommenderas alla som har sina rötter i Tyskland.

Adresser till här nämnda arkiv, bibliotek och föreningar kommer jag att upplysa om i nästa nummer av VSGF-bladet (som då kanske ändrat namn), där jag även skall beskriva mina erfarenheter av forskning i Polen.

Johan von Sydow

TORSDAGSGRUPPEN, som håller på med registreringsarbete för landsarkivet i föreningslokalen, träffas varje torsdag kl 10-14 under tiden 16 januari - 14 maj 1992.

ÖPPET HUS i samma lokal och biblioteket under samma tider. Kaffe till självkostnadspris kl 11.45 – 12.30.

Välkomna!

Biblioteket, se särskild notis!

HUR ARKIVERAR DU?

Släktforskning är till större delen en fråga om att rota i gamla papper. Därför är släktforskning också arkivforskning, men framförallt handlar det om arkivering.

Vi, som släkt- och bygdeforskar, måste i varje situation vara beredda att för landsarkiv, kommunarkiv och hembygdsföreningar göra en insats. Det är av största vikt att material bevaras för framtiden. Det vilar ett stort ansvar på var och en, som har fått uppgiften att "ta reda på" ett hem efter någon avliden eller resterna av en nedlagd förening.

Det som har ekonomiskt eller affektionsvärde har störst chans att bli tillvarataget, men allt det som betraktas som skräp hamnar oftast på soptippen eller i spisen. I de allra flesta fall av rent oförstånd. Hur många brevsamlingar har gått den vägen? Hur många nedlagda föreningars arkiv har försvunnit på så sätt? Hur många protokollböcker och kassaböcker från ännu verksamma föreningar har gått samma öde tillmötes? Hur många dagböcker och andra handlingar, som enskilda personer skrivit, har eldats upp? Hur många fotoalbum har gått all världens väg?

Det är tråkigt när handlingar förstörs av våda, och beror det på oförstånd, då är det oansvarigt, men när för framtiden värdefulla handlingar medvetet förstörs, då är det näst intill kriminellt!

Vi som släktforskar får till slut enorma mängder papper i våra arkiv - även om vi använder dator som hjälpmedel. Dessa papper måste förvaras så att det är någon mening med att spara dem. De måste alltså

vara sorterade efter något bestämt system. Tänk speciellt på att handlingar som sitter i pärmar eller ligger i kartonger (kapslar) har större chans att bli bevarade den gången någon skall 'röja upp' efter dig!

Många av oss jobbar ideellt inom olika föreningar och producerar papper också där. Även dessa papper är av största vikt att vi tar vara på. Tänk på att det är föreningens historia som Du ansvarar för!

Från släktforskningen kom jag - via en kurs som ordnades av Folkbildningsförbundet, Riksförbundet för Hembygdsvärd, Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet (NBV) samt Wendelsbergs Folkhögskola - in på intresset för arkiv och arkivvård. Kursen var veckolång och förlagd till Ransbergs Herrgård i Ransäter. Jag har deltagit i denna kurs - med olika teman - vid flera tillfällen., första gången 1981 och senast 1990.

När jag hos IOGT-NTO i Göteborgs distrikt sökte stipendium för att delta i kursen fick jag 'erbjudandet' att åta mig som distriktarkivarie. Detta har jag aldrig ångrat. Under dessa tio år har jag lärt mig fantastiskt mycket om nykterhetsrörelsens historia. Men jag har också lärt mig att föreningspapper kan finnas på de mest omöjliga ställen för att inte säga olämpliga.

En förenings hela 'protokollskörd' låg i ett skåp i vår fastighet i Göteborg. Våningen eldhärjades i slutet av 60-talet, men branden kunde begränsas till 70% av den våningen. När jag mer än tio år senare fann alla protokollböckerna var de väl inslagna i omslagspapper. Detta hade räddat dem. Omslaget

var rök- och sotskadat men böckerna helt oskadda. De flesta av er förstår säkert min glädje när jag kunde bära dessa böcker de hundra metrarna till Folkrorelsernas Arkiv på Vasagatan 2.

Rättättna böcker fann jag i ett uthus i norra Bohuslän. En annan förenings hela arkiv låg i ett sommarhem utanför Strömstad. Där lyckades jag med lite övertalning få medlemmarna att köra allt till Folkrorelsearkivet i Uddevalla.

Jag har roat mig med att beräkna hur mycket arkivalier jag fört till de olika Arkiven, och det är betydande massor:

Folkrorelsernas arkiv i Göteborg
- egen överföring > 1.500 kg
- annan överföring > 700 kg

Folkrorelsearkivet i Uddevalla
- egen överföring < 100 kg
- annan " > 100 kg

Andra arkiv, universitetsbibliotek m.m.
> 100 kg

Fanor till Historiska Muséet drygt 20 st,
varav mer än tio är föreningsfanor, flera
handmålade av Axel W. Bergqvist.

ARKIVERINGSREGLER

Reglerna gäller generellt och kan anpassas på varje förening - ja, t o m på varje privatperson som t ex har ett värdefullt släkt-, gårds- eller företagsarkiv i sin vård!

De olika arkivalierna har här samlats i ordning efter den vikt de tillmättes i framtida forskning. Naturligtvis kan ordningen diskuteras, men nog tycker jag att Berith Sande vid Folkrorelsearkivet för Värmland fått en mycket god ordning, som vi kan rätta oss efter. Berith är i dessa frågor mycket kunnig; hon är en auktoritet i ämnet.

1. Protokoll *)
2. Verksamhetsberättelser *)
3. Bokföringen - dagbok och bokslut *)
4. Andra rapporter
5. Medlemsförteckningar/matriklar - tänk på att ta vara på de centralt producerade medlemsförteckningar. Dessa produceras ofta årsvis och bör placeras i föreningens arkiv förutom i distrikt- eller regionalförbundens arkiv.

6. Korrespondens
7. Ämnesordnade handlingar, lagfarter, testamenten
8. Statistik
9. Fotografier **) med noggranna anteckningar om vem, vad, var och när. Tänk bara på att inte trycka för hårt eller att använda medium som skadar kortet.
10. Tryckt historik
11. Pressklipp
12. Medlemsblad
13. Affischer, flygblad och annan reklam
14. Bandupptagningar

GALLRING

Material från tiden före 1950 skall inte gallras! Lämna det i ograverat skick till arkivet! Personalen där är mycket bättre skickad att sortera detta material!

Har något omvälvande inträffat - spara allt!

En regel för gallring i bokföringen vågar jag lära ut:

Allegat behöver inte bevaras för alla år.

De med *) markerade innehåller utan tvekan den viktigaste informationen till eftervärlden. Fotografier **) bör stå efter medlemsförteckningar.

Vart tionde år (tex nollåret) kan vara bra att ta vara på efter 1950. Äldre material och material från det år något omvälvande inträffat skall naturligtvis bevaras i sin helhet.

NYTTAN

Jag vill påpeka den stora nyttan jag haft av gamla handlingar, som finns bevarade på olika håll i släkten. Tänk om de tre släktutredningar, som fanns i en gammal byrå nere i Bjärred försvunnit, tänk om alla fotografier varit borta, tänk om bevarade tidningsurklipp hade slängts. Hur långt hade jag då kommit med min släktutredning Anders Hansson och hans släkt. Tänk om alla amerikabrev eldats upp? Då hade boken saknat många intressanta uppgifter.

SPECIELLT FÖR SLÄKTFORSKARE OCH ANDRA

Alla arkivbildare (släktforskare och föreningsmän m fl) vill jag ge följande råd:

Tag vara på födelsannonser, dödsannonser och runor samt tidningsuppgifter om personer som fyller 'jämna' år. (Fars kusin har ett album fyllt med urklipp av denna art. Ur detta album har jag tagit massor av uppgifter för framtida redovisning.) Detta råd är lika viktigt för den enskilde som för föreningen!

LIM OCH KLISTER

Tänk på att tidningspapper förintas med tiden och att klister eller lim inte förbättrar situationen. Ett råd som jag fått är att uppgifter i urklipp, som skall bevaras för eftervärlden, bör klistras upp med s k limstift. Därefter kopierar man allt på ett arkivbeständigt papper -Svenskt arkiv 100 gr.

Släktforskarförbundet säljer risstärkelselim, som kan vara bra till äldre handlingar vilka kan behöva lagas. Detta lim kan naturligtvis också användas till urklipp.

Per Liljeström

LANDSARKIVET I GÖTEBORG FÖRLÄNGER ÖPPETHÅLLANDET!

Från Landsarkivet har redaktionen fått det glädjande beskedet att arkivet i fortsättningen tills vidare kommer att ha följande utökade öppettider:

	Öppet	Arkivalier framtas
Måndag-Onsdag	kl 8.30-21	kl 9-12, 13-15 och 18-21
Torsdag-Fredag	kl 8.30-16	kl 9-12 och 13-15
Lördag	kl 9-13	kl 9-12

En liten krönika

- 1946 Västra Sveriges Genealogiska Förening bildas. Martin Hammar väljes till föreningens förste ordförande.
- 1946 Föreningens första utfärd, endags utfärd till Onsala Kyrka.
- 1956 Marin Hammar avgår och Folke Reyde blir ny ordförande. Föreningens 10-årsjubileum firas med sammankomst på Köpmännens hus med föredrag av dr. Maja Kjellin om "Gårda i gamla Örgryte".
- 1958 Föreningens bokbestånd flyttas från landsarkivet till Gamla Stadsbiblioteket.
- 1964 Folke Reyde avgår och ersätts som ordförande av Johan von Sydow
- 1966 Föreningens 20-årsjubileum firas med föredrag av f landshövdingen Georg Andrén om "Ståndsriksdagens avskaffande – ett 100-årsminne". Utges Vem Forskar Vad I. Biblioteket återflyttas till landsarkivet.
- 1967 Utges Vem Forskar Vad II
- 1968 Utges Vem Forskar Vad III
- 1969 Utges Vem Forskar Vad IV
- 1971 Föreningens 25-årsjubileum firas med två utställningar, den ena med föreningen som arrangör på Landsarkivet i Göteborg, den andra "Släkt och person" på Göteborgs Universitetsbibliotek samt middag på Park Avenue med föredrag av professor Sten Carlsson i Uppsala om "Det svenska ståndssamhället från genealogisk synpunkt".
- 1972 Utkom föreningens försenade 25-årskrift "Västsvensk genealogi och personhistoria".
- 1975 Föreningens första 2-dagarsutfärd går till Köpenhamn och Själland.
- 1976 Föreningens 30-årsjubileum firas med utställning på Historiska museet och middag på Göta Coldinu orden, varvid krigsarkivarien Bertil Broomé höll föredrag om "Svensk släktforskning förr och nu". Samma år flyttades biblioteket från landsarkivet till stadsarkivet (Gamla stadsbiblioteket).
- 1980 Flyttar föreningen in i Fortifikationshuset, Postgatan 4, i Göteborg, där vi får lokaler för expedition och bibliotek samt tillgång till forskarsal. Samma år börjar torsdagsgruppen arbeta för landsarkivet på forskarsalen.
- 1981 Föreningens 35-årsjubileum. Utställning i föreningslokalerna.
- 1983-1984. Utställningen "Släktforskning – en hobby i tiden" med anledning av Genealogiska föreningens 50-årsjubileum på historiska museet i samarbete med bl a museet och Göteborgs landsarkiv.
- 1984 Ut kommer nr 1 av VSGF-bladet.
- 1986 Föreningens 40-årsjubileum firas med kulturevenemanget "Dräkten och bygden" på Kronhuset i Göteborg och föredrag på Skansen Göta Lejon av krigsarkivarie Eric Norberg som talar om "Krigsarkivet och dess material" samt jubili-

- leumsmiddag på Skansen.
- 1987 Med anledning av att Sveriges Släktforskarförbund bildas utträder föreningen som regional förening ur Genealogiska Föreningen, samtidigt som föreningen blir medlem i det nya förbundet. Föreningen återinträder senare som icke-regional förening i GF.
- 1988 Föreningens första 3-dagars utfärd går till Södermanland och Stockholm.
- 1989 Utkommer VSGF:s Släktforskarförteckning 1989 VEM FORSKAR VAD
- 1991 Föreningens 45-årsjubileum.

Lite statistik från startåret och därefter 5-årsperioder

År	Medlemsantal	Bokbeståndet
1946	50	få
1951	85	ca 30
1956	81	31
1961	159	268
1966	230	497
1971	278	600
1976	410	680
1981	584	1345
1986	585	2621
1991 (3/10)	542	3882

Jubileumsutställning

anordnas i VSGF:s lokaler, Postgatan 4, Göteborg under tiden 1-6 december 1991 kl 12-16.

Utställningen omfattar ett stort antal släkttavlor samt släktforsknings- och annan genealogisk litteratur, ett urval av föreningens samlingar. Samtidigt visas föreningens bibliotek och samlingar. Försäljning sker av genealogisk litteratur.

VÄLKOMNA!

Höstmöte

med mötesförhandlingar, föredrag och middag
Fredagen den 15 november kl 19 på Göta Coldinū-Orden, Bellmansgatan 7-9 Göteborg

Se särskilt kort!

VSGF:s BIBLIOTEK

Postgatan 4, 411 13 Göteborg, har öppet varje torsdag 16/1 - 14/5 1992 kl 10.00 - 14.00 och 17.00 - 19.00.

Tel 031-13 12 26.

Andra tider efter överenskommelse. Ring: Pär-Olov Odmer, 0302-11001 eller Johan von Sydow, tel 031-40 69 27.

LANDET RUNT

Ur olika medlemsblad av Pär-Olov Odmer VSGF har under 1991 mottagit ett stort antal medlemsblad. Dessa innehåller en mångfald läsvärda och intressanta artiklar för vilka vi här kortfattat redogör. Medlemsbladen finns tillgängliga på VSGF:s bibliotek, Postgatan 4, Göteborg.

ALINGSÅS SLÄKTFORSKARE. Alingsås Släktforskarförening.

Nr 1/91. Signaturen J.H. skriver under rubriken "Beundransvärd emigrantforskning" om dal-slänningen Lennart Setterdahl, som emigrerade till USA 1959. Han har under åren mikrofilmats svenska lutherska församlingars arkiv för Emigrantinstitutets i Växjö räkning samt dessutom intervjuat 2.400 svenskar, vars röster nu finns på band. Barbro Nordlöfs artikel, ur Anropet 1990:2, som handlar om "Rättshistoria för släktforskare" återges med utlovad fortsättning i kommande nummer. Alingsås och Långareds hembygdsföreningar presenteras. Släktforskare kan ha god hjälp av hembygdsföreningar och deras årsböcker. Numret innehåller dessutom namn och adress på släktforskarföreningar i Västra Sverige.

Nr. 2/91. Fortsättning på Barbro Nordlöfs artikel. Bjärke och Skogsbygdens hembygdsföreningar presenteras. Peter Hjortstam skriver om "Kullings kompani av Västgöta Dals Regemente". Christer Gustafsson Slätt berättar om sin soldatforskning och studiecirklar.

ALIR anor. Forskarföreningen ALIR.

Nr. 1/91. "Norralamannen", av Gösta Berglöw,

handlar om gravfynd i byn Borg, Norrala. Urban Sikeborg berättar om "Fallgropar i forskningen", del 1.

Nr. 2/91, Gösta Berglöw om "Skog och dess kyrkor". "Fallgropar i forskningen" fortsätter med del 2.

ANBLADET. Norrtälje Släktforskarförening.

Nr. 37. Nils Sundelius bidrager med en släktutredning "Släkten Krook från Fasterna". Vera Gustafsson har gjort ett utdrag ur Svea Hovrätts domböcker från 1696 med titeln "Barnamord i Roslagen". Det handlar om soldaten Lars Lärkia. Med fortsättning från föregående nummer berättar Ove Andersson och Nils Sundelius om "Gölveden". Det gäller bl a gränstvister, sägar, avrättningsplats mm.

Nr. 38. Ove Andersson/Nils Sundelius artikel handlar om "Folk och rövare i Gölveden" medan Bernt Grönblad på ett föredömligt sätt skriver om "Våra Personnamn".

Anbudet. Eskilstuna-Strängnäs Släktforskar Klubb.

Nr. 9/91. Svenskarna i Nya Zeeland av Sten Aminoff. Referat av Bror-Erik Ohlsson. Numret innehåller dessutom en förteckning över socknar

MANUSSTOPP den 10 januari 1992
Manus insändes till expeditionen

i Södermanlands län med kommunhemvist.

Ane. Sällskapet Ane, Finnveden.

Nr 52/91. Förutom klubbnotiser skriver signaturen BL om "Ett märkligt testamente". Det är daterat 1299 och det är en präst i Fryele, vid namn Geniutus, som skrivet det. Noteras kan att alla socknarna i Östbo kontrakt omnämnes i testamentet och de är desamma även i dag fast stavingen har förändrats under åren. Redaktören har "saxat" delar av Lars Hellgrens JO-anmälan med anledning att vissa församlingar debiterar dryga avgifter vid förfrågningar av släktuppgifter.

ANGELÄGET. Sveriges Släktforskarförbund.

Nr. 1/91. Erik Thorell har gjort ett utdrag "Ur budgetpropositionen". Kopieringsmöjligheter vid kommunbibliotek redovisas samt en överskådlig artikel om "Kyrkans framtida register". På sista sidan en uppgift över vilka svenska bibliotek som har register eller kataloger över filmade kyrkoarkivalier från Finland och Norge.
Nr. 2/91. Specialnummer om och kallelse till "Riksstämman 1991".

AnKnytningen. Nyköping-Oxelösunds Släktforskarclubb.

Nr. 1/91. Sten Aminoff har med hjälp av passjournalen, förd vid överståthållarämbetet (ÖÅ) i Stockholm gjort en förteckning över personer, som emigrerade till Nordamerika 1851-1860 och vill ha hjälp med att komplettera förteckningen med vederbörandes födelseuppgifter. Det gäller 41 personer. Christopher von Warnstedt skriver om "Kronans tulltjänstemän i Södermanland åren 1555-1622. Uppgifter från Nyköping, Strängnäs och Södertälje. En antavla för Emil Gottfrid Andersson, född 1872-11-26 i Norrhamn, Tuna finns med.

Nr. 2/91. Margareta Stålbrand berättar om "Mördare i släkten". Sven Gunnar Andersson, född 1930-12-19 i Övre Strand, Råby-Rönö publicerar sin stamtavla.

AnRopet. StorStockholms Genealogiska Förening.

Nr. 1/91. Notis om att "Stockholms Tänkeböcker". Del XV nu utkommen. Kan beställas från Stockholms Stadsarkiv. (Kommentar av VSGF. Del I - XV finns att tillgå på VSGF:s bibliotek). Owe Bredstenslien har en utförlig redovisning om värmlandsknektar och det gäller 1605 års knektlängd (utdrag ur landskapshandlingarna 1604, volym 9 bunt 1; läsfilm CD 3142). Barbro Nordlöf fortsätter med del 4 av "Rättshistoria för släktforskare". Karin Felderman skriver under "Myt och verklighet?. Teorin om släkten Rabe och Katarina I av Ryssland". Hon återger en skrivelse av 1758, 31 år efter Katarinas bortgång, som finns upptagen i domboken för Ås härad, Älvsborgs län, daterad 15 september 1758. Den är intressant att läsa och innehåller mycke genealogi.

Nr. 2/1991. En redogörelse om "Soldatforskning" med anledning av att Föreningen Släktforskare i Uppland startat en inventering av indelta soldater inom landskapet. Avslutas med en förteckning över "Soldatregister". Ragnar Fornö skriver om "Pesten 1710 - 1713 och något om dess källmaterial". Barbro Nordlöf berättar om "En annorlunda källa". Källan är protokoll från den s.k. "Angermannus-räfsten 1596. Protokollen finns tryckta i boken "Ärkebiskop Abrahams räfst", utgiven av Otto Holmström (Uppsala 1901-1902) och ingår som nummer 4:1 i Skrifter utgifna af Kyrkohistoriska föreningen. Finns i Stockholms stadsbibliotek på hylla Cj.

AN-SIKTET. Folkare Släktforskarförening

Nr. 1/91. I detta nummer redovisas två antavlor, den ena av Göran Johansson i Långshyttan. Han redovisar både hemmansägare, lagmän professor mästerneder mm och en del soldater, som varit med på fälttåg på 1600- och 1700-talen. Den andra antavlan, insänd av Torbjörn Norman, redovisar hans farfars far Samuel Norman, som levde mellan 1830-1888 och som var åkare i Falun.

Nr. 2/91. Här är det Bernhard Granholm, Grums som redovisar och kommenterar sin antavla.

BYGD OCH NATUR. Riksförbundet för Hembygdsgråd.

Nr. 1/91. Josef Rydén's artikel handlar om "Ortnamnen än en gång". Man skall vara rädd om de gamla namnen så att de ej försvinner. Lena Pilborg skriver inspirerat om "Staden är själva livsluften". I mitten av 1700-talet fanns det tobaksplantager i 72 städer får vi veta av Birger Österup medan Barbro Mellander skriver om "Långban en bergslagsby i Värmland".

Nr. 2/91. Nämndemansgården på Ven blir hembygdsmuseum berättar Leif Sörman och Mats Rolén har en intressant artikel med titeln "Nya rön om Vildhussen och döda fallet". Den gamla ekonomiska kartan skall man ej glömma av vid släktforskning. Peter Olaussons artikel handlar om "Hembygdskartan visar vägen till Värmland för hundra år sedan".

Nr. 3/91. Josef Rydén ställer frågan "Vill politikererna bevara kulturmiljön?". Peter Olausson skriver om "Finnar i väst", fascinerad folkomflyttning spårad i elva socknar. Bengt O.T. Sjögren, LA i Gbg, skriver om "Kyrkböckerna upphör. Inga framtidsgarantier ges personforskningen"

DIS VÄST. Släktforskare med dator i Väst-sverige.

Nr. 1/91. Björn Molin med hjälp av Karin Svensson presenterar Melleruds Museum. Om "Forskarsamarbete Bohuslän-Amerika" skriver Stig Rahm, Herrestad. Arne Wallgren beskriver på ett trevligt och lättförståeligt sätt "Gen Tree - ett nytt släktforskningsprogram för Macintosh. Sven Johansson, Halmstad berättar om de vigselregister på disketter som man framställt i Halland och Arne Wallgren visar "Hur man kan föra över data mellan PC och Macintosh" och har som exempel ett vigselregister från Halland. Ulla-Britt Wallgren har intresserat sig för Segloras kyrkböcker och berättar under "Goda grannar" hur man kan dela med sig av 'överskottsanteckningar' så att de kan komma till nytta om man ej själv hinner färdigställa materialet.

Nr. 2/91. Arne Wallgren har ett referat från "KURS I SOLDATFORSKNING. Med datorn som hjälpmedel" som arrangerades av Länsbi-

blioteket i Borås/Soldatregistret i samarbete med Borås Släktforskarförening. Roger Björkstam frågar sig "Vilken dator passar till Disgen?" och samtidigt erbjuds DIS-VÄST medlemmar ett fördelaktigt pris vid inköp av en AT-dator. "Amerikabrev" daterat 10 maj 1852 publiceras med tillstånd av K-E.Friman i Borås. Arne Wallgren visar med exempel "Disbyt i praktiken". Programmet "Disbyt" skapades av Olof Cronberg och användes för att jämföra Dismedlemmarnas flockfiler med varandra.

DISKULOGEN med SLÄKTFORSKARNYTT. Föreningen DIS.

Nr. 21. (DIS = Föreningen för Datorhjälp i Släktforskning). Man meddelar att släktforskarprogrammet DISGEN, ver. 5.0 nu har börjat skickas ut. Olof Cronberg redovisar "DISBYT en genväg för DISGEN-användare" och visar med tre exempel hur programmet kan användas. Bertil Stålefors och Sture Bjelkåker fortsätter sin DIS-historik och blickar tillbaka "För 10 år sedan...".

Nr. 22. Signaturen LBG ger "RÅD OCH TIPS TILL DISGEN 5.0" och Olof Cronberg kommenterar DISBYT. Man får vidare veta att DISFOR mer och mer användes för att framställa släktforskarförteckningar. Föreningen DIS ÖST har gett ut ett medlemsblad under namnet DISPLAY. Lars Blomberg har en utförlig redovisning av "NORMERING AV ORT- OCH PERSONNAMN", som kan bidra till likartade utskrifter i fortsättningen.

GENOS. Genealogiska Samfundet i Finland.

Nr. 1/91. Genos, som är tvåspråkig, har följande artiklar skrivna på svenska: "Släkten Alftans ursprung" av Olav Rundt, Åbo. Första namn är Hans Eriksson, som var fogde på kungliga gods i Södermanland, kammarjunkare och kansliskrivare på Stockholms slott, godsägare i Alfta socken i Hälsingland, levde 1577. Jarl Pousar skriver om släkten "Eurén" där man i tabell 1 hittar Anders Nyman, f. 10.9.1752. Christina Backman skriver om "Kristinestads Historia I och dess personregister".

Nr. 2/91. Stamtavla för Sipi Seppa (1567-1589) på finska. Gerald Enckell, Lidingö bidrager med "Kameralsläkten Vidbom från Satakunda" och Jarl Pousar presenterar släkten "Finnerus, Finér".

GF-Aktuellt. Gernealogiska Föreningen.

Nr. 97. GF ämnar ge ut en ny släktforskarföretäckning. Under "Datorsidan" förklarar man bl a vad "Ram och Rom" är för något samt en del andra termer man stöter på när man skall köpa en dator. Sakkunnig för uppgifterna är Kenneth Matz.

GGF. Gästriklands Genealogiska Förening.

Nr. 1/91. Mari-anne Olsson har gjort ett "Utdrag ur bondeståndets ledamöter vid riksdagarna 1600-1800" och redovisar t o m 1697. Tord Andersson bidrager med "En bondedagbok". Den är skriven av klockaren Eric Andersson Östling (1744-1780) i Österfärnebo och börjar 1780. En intressant läsning.

Nr. 2/91. Olof Wedin har forskat i "Jonas Andersson, hans familj och efterlevande i Amerika". Jonas var född i Åbyggeby, Hille 1812-02-09 och utvandrade 1849. Mari-Anne Olsson fortsätter med "Bondeståndets ledamöter", nu perioden 1710-1800. Nina Lundgren har en släkttavla över "Öbergs på Öhn i Valbo" där Jon Nilsson, f. 1667 står som första namn. Nina meddelar även att "Den som vill veta mera om Öbergs och "ETT slut på den här historien" kan läsa Valbo Hembygdsförenings tidning "Utavessam för 1990".

GLIMTEN för Släkt- och Dataintresserade. SLÄKTDATA för släkt- och dataintresserade.

Nr. 1/91. Under "DEBATTEN" har Leif Andréasson tre inlägg med kommentarer av red. 1="Billiga PC-datorer för släktforskare", 2="Förkortningar" och 3="Att sortera med X". För Macintosh-datorer skriver Mats-Olof Sander om "HyperCard Programmering (1)" och kompletterar sin artikel med två figurer, dels en

förenklad bild över sökvägar, dels fält och knappar för fältregister. "Församlingar JO-anmälda för olagliga(?) avgifter". Det är Lars Hellgren som gjort anmälan och förklarar utförligt bakgrunden till anmälan. Alrik Hammarén tar os med till "Prästerliga pionjärinsatser i Lappmarken". Han börjar 1640 i Piteå lappmark där man skulle bygga 4 kyrkor. En intressant läsning där man blir anfallen av en fientlig styrka på 20 man till häst och 80 man till fots. Mycken forskning ligger bakom denna berättelse. Sven Johansson rapporterar att man börjat ta fram vigselregister och ger ut dem på diskett. "Datavirus angår oss alla" skriver Christer Jonsson som redovisar olika virus typer, hur manskyddar sig och antivirusrprogram. Per Liljeström ger råd till dem som står i begrepp att köpa en dator med rubriken "Köpa dator (2)". Per Liljeström frågar sig "Hur arkiverar du?" och ger en del tips. Bertil Magnusson avslutar det omfångsrika numret med "Ur likpredikan över Johan Gustaf Liljegrens mor".

Gränsbygdens Släktforskare i Dalsland, Bohuslän och Østfold.

Nr. 12. Fortsättning på "Claus Clausens Dagböcker". Man får veta lite om "Finnskogens okända folk". "Håbols-släkten och en gren till Lerdal i Valbo h:d" visar i enkla, raka linjer hur en förgrening slingrar sig fram till nutid. "Dagligt liv på bruket under 1700-talet och början av 1800-talet" efter A. Edestam. Berättelsen handlar om Billingsfors med början 1 februari 1767. Man får en ganska god uppfattning om livet på den tiden. Intressant läsning.

HALLANDSFFARARES INFORMATION. Hallands Genealogiska Förening.

Nr. 15. Man får besked att de första vigselregistren nu är klara för utgivning. Det handlar om socknarna Källsjö, Årstad, Slöinge och Rävinge. Man kan beställa antingen papperskopior eller datadisketter. Hanna Nilsson har gjort en avskrift ur "Onsjö häradsrätt 1730. Film JR 1904".

HEMBYGD OCH SLÄKTFORSKARE NOLASKOGS.

Nr. 30. "Några funderingar kring Pål Pålsson släkt i Agnäs" av Kjell Norenus. Det är en dombok för Arnäs 1702 som ger anledning till dessa funderingar där Kjell fann anteckningar om en båtsman Johan Mattsson Blom. Per Sundin har forskat i "Soldater från Ångermanland vid Umeå kompani" och börjar med Nils Olofsson, utskr. år 1665, Västerteg.

Nr. 31. Per Sundin berättar om "Gustaf Ollongren - båtsman i Själevad" och har även med ett "Tillägg till förteckningen över västerbottenknektar från Ångermanland". Anders Nordström redovisar "Framväxten av Nolaskogs tolv församlingar" medan Daniel Brömsters artikel handlar om "Mattsönerna i Agnäs - några synpunkter".

HUSFÖRHÖRSNYTT. SKARABORGS SLÄKTFORSKARFÖRBUND.

Nr. 1/91. "SÅ VAR DET DÅ". Några minnesanteckningar från tiden 1915-1918 av Bertil Andersson. Det är från Fullösa som man får en skildring om hur livet gestaltade sig under första världskriget. Yngve Johansson berättar om "Ett marknadsminne" från Falköping 1936. Ett utdrag ur "Fäderneslandets historia. Åren 1449-1625" finns med. Läsövning i gothiska tryckstilen.

JIS-nytt. Jämtlands läns släktforskarförening.

Nr. 45. Hans Jacobsson skriver om "OKÄND FADER ?" som han forskat fram i Götlunda socken och om resultatet håller kan han bli en vara släkt med Carl Mikael Bellman och några adelsläkter. Man får även veta att det finns "Register till Jämtlands läns periodiska hembygdslitteratur". Man kan finna artiklar om jämtmålet och dödsrunor samt även omfattande personbeskrivningar och täcker tiden t o m 1988. Registret är mikrofilm och omfattar 144 mikrokort. På sista

sidan finns en karta över församlingar i Väster- norrlands län. Bra!

KALIX forskar-NYTT. Kallixbygdens Forskarförening.

Nr. 1/91. Sid. 3-13 innehåller en fortsättning på Nils Joelssons utredning av Neder- och Överkalix-släkter med titel "Generation 8". Det är mm ff mf ff Jacob Nilsson, f. 1689, som var bonde i Nybyn på skattehemmanet nr 3, Överkalix. Fortsättning utlovas i kommande nummer. Sid. 15-17 upptar en förteckning på de finska flyktingar som finns noterade i Nederkalix kyrkböcker på 1710-talet. Utdraget gjort av Bengt-Göran Nilsson.

Nr. 2/91. Fortsättning på Joelssonska antavlan, sid. 5-14, som nu kommit fram till generation 10 medan Ernst Lundbäck skriver om "Tegeltillverkning hemma".

KGF-NYTT. Kronobergs Genealogiska Förening.

Nr. 32. Helmer Danielsson berättar om "DATORN som hjälpmedel vid privat släktforskning" och redogör för en del olika program, DIS, GenTree, Holger och GENEALOGY. Man får även reda på att arbetet med "DATABASEN" kommit igång och medlemsbladet utnyttjas flitigt för efterlysningar.

Nr.33. Owe Wennerholm skriver om "Sletten-grenarnas stamfader" Anders Holgersson, som var korpral 1671 och tar hjälp av militärhistorikern Alf Åbergs redogörelse för Kronobergs regemente för den aktuella tiden.

Kindforskaren. NORRA KINDS FORSKARKLUBB.

Nr. 1/91. Stig Rylander, Borås talar om att det fanns en "Forskarförening i Uddebo anno 1882". Det var en två bröder och deras kusin som var intresserade av Kinds historia. Mantalslängder för Kinds härad för åren 1710-1765 finns nu på biblioteken i Svenljunga och Tranås.

MARK-RÖTTER. MARKS HÄRADS SLÄKTFORSKARFÖRENING.

Nr. 1/91. Olof Leandersson har gjort upp en förteckning på personer, utflyttade från Burseryds pastorat 1821-1890 till Marks Härad och likadant från Bosebo församling 1869-1888. En förteckning över arkiven i Stockholm finns med med både adresser och öppettider. Joel Pettersson skriver om "Björketorps Marknad" med utgångspunkt från anteckningar i Marks Härads domböcker från mitten av 1700-talet.

MGF-nytt. Midälva Genealogiska Förening.

Nr. 1/91. Om "Flyttningar i Sundsvallsdistriktet i slutet av 1800-talet" är ett föredrag av Lars-Göran Tedebrand, belyst med ett flertal diagram.

Av frågor efter föredraget får man bl a veta att passjournalerna försvunnit i Sverige omkring 1860 medan de i Finland fanns kvar på 1880-90-talet. På sid. 11 finns en karta över Värmland med häraderna utmärkta.

Nr. 2/91. Midälva GF är inne på rätt linje när man bandar föredrag och sedan refererar dem i sitt medlemsblad. "Finnbebyggelse i Ånge kommun" är ett föredrag av Maud Wedin som Mona Carlsson refererat. Medelpadsarkiv i Sundsvall producerar och säljer mikrokort. 15:-/kort. I detta nummer omnämnes Holmskyrkoarkiv från 1802 - 1900. Även Städernas Allmänna Brandstodsbolag finns på kort. Här nämns eldsvådan i Sundsvall 1888. Korten upptager listor över förlorad lösegendom. Man redovisar även nya personregister. Det gäller Alnö: dödboken 1721-1864, födelseboken 1721-1864 och vigselboken 1767-1864.

VSGF:s Släktforskarförteckning 1989

Vem Forskar Vad

kan beställas genom insättning på VSGF:s postgiro nr 24 23 85-3. Priset är 50 kr för VSGF:s medlemmar och 70 kr för övriga. Härtillkommer porto och expeditionskostnader, f n 20 kr. Glöm inte att skriva avsändarens namn och adress på inbetalningskortet.

Förteckningen kan också köpas på VSGF:s expedition, Postgatan 4, Göteborg (torsdagar kl 10-14 och 17-19)

OBS! 1988 års upplaga av Vem Forskar Vad drogs in då den innehåller vissa felaktiga uppgifter, som rättats 1989. Dock innehåller den första upplagan fler register än den senare, bl a över judiciell forskning, specialforskningar (t ex bygde- och stadsforskning) samt fotografi- och porträttsamlingar. Föreningen utförsäljer till sina medlemmar Vem Forskar Vad, 1988 års upplaga till ett pris av 20 kr, porto och expeditionskostnader tillkommer (se ovan).